

DET KONGELEGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Meld. St. 26

(2015–2016)

Melding til Stortinget

Årsmelding 2015 for pensjonsordninga for stortingsrepresentantar og regjeringsmedlemer

*Tilråding frå Arbeids- og sosialdepartementet 15. april 2016,
godkjend i statsråd same dagen.
(Regjeringa Solberg)*

1 Innleiing

Lov 16. desember 2011 nr. 60 om pensjonsordning for stortingsrepresentantar og regjeringsmedlemer (stortings- og regjeringspensjonsloven) blei sett i kraft 1. januar 2012. Frå same tidspunkt blei desse lovene oppheva: lov 14. desember 1951 nr. 11 om pensjonsordning for statsråder og lov 12. juni 1981 nr. 61 om pensjonsordning for stortingsrepresentantar.

Stortings- og regjeringspensjonsloven § 8-1 lyder slik:

«Pensjonsordningen administreres av Statens pensjonskasse. Pensjonskassen skal senest seks måneder etter at regnskapsåret er avsluttet, utarbeide en beretning om virksomheten i siste regnskapsår. Beretningen utarbeides for departementet og forelegges Stortinget.»

I samsvar med denne føresegna legg Arbeids- og sosialdepartementet fram ei melding om utviklinga i pensjonsordninga for stortingsrepresentantar og regjeringsmedlemer i 2015. Meldinga inneheld ei oversikt over dei viktigaste ytingane i pensjonsordninga etter nye og gamle oppteningsreglar og ei oversikt over utviklinga i ordninga i 2015.

2 Om pensjonsordninga for stortingsrepresentantar og regjeringsmedlemer

Dei tidlegare pensjonsordningane for stortingsrepresentantar og statsråder blei 1. januar 2012 erstatta av éi pensjonsordning. Alderspensjonen i den noverande pensjonsordninga er basert på dei same prinsippa som ny alderspensjon i folketrygda, og pensjonen blir gitt som eit direkte tillegg til alderspensjonen frå folketrygda.

Dette inneber mellom anna at alderspensjonen er endra frå ei bruttoordning basert på sluttlønn til ei nettoordning basert på opptening i alle år som stortingsrepresentant og regjeringsmedlem. Hovudtrekka i den noverande pensjonsordninga er forklarte i punkt 2.1. Rettar som er tente opp i dei to tidlegare pensjonsordningane er videreførte i den nye loven. Hovudtrekka i desse ordningane er forklarte i punkt 2.2 og punkt 2.3.

2.1 Hovudtrekka i pensjonsordninga for stortingsrepresentantar og regjeringsmedlemer

- Alderspensjonen blir opptent ved at personane kvart år byggjer seg opp pensjonsrettar i form av ei pensjonsbeholdning. Oppteninga er ein

fastsett prosentdel av godtgjersla til stortingsrepresentanten eller regjeringsmedlemer. Oppteninga utgjer 6,03 prosent av godtgjersla opp til 7,1 gonger grunnbeløpet i folketrygda (G) og 24,13 prosent av godtgjersla mellom 7,1 G og 12 G (G per 1. mai 2015 = kr 90 068). Pensjonsbehaldninga blir regulert med lønnsvekst fram til alderspensjonen blir teken ut.

- Den årlege alderspensjonen blir rekna ut ved å dele den opparbeidde pensjonsbehaldninga på eit delingstal. Delingstalet reflekterer forventata attståande levetid på det tidspunktet ein tek ut pensjonen. Delingstala er utforma slik at pensjonen blir levealdersjustert på same måte som i folketrygda.
- Alderspensjonen kan tidlegast takast ut fleksibelt frå 62 år, i hovudsaka etter dei same prinsippa som i folketrygda. Dersom pensjonen ikkje er teken ut innan vedkomande fyller 75 år, skal pensjonen uansett betalast ut frå og med månaden etter fylte 75 år. Arbeid og pensjon kan kombinerast utan at pensjonen blir avkorta.
- Opptente rettar før utbetaling blir regulerte årleg i samsvar med lønnsauken. Alderspensjon under utbetaling blir regulert i samsvar med lønnsauken, og deretter trekkjer ein frå 0,75 prosent. Det vil seie at ein følgjer dei same prinsippa for regulering som i folketrygda.
- Pensjon som er opptent etter dei nye reglane, skal ikkje samordnast med andre pensjonsytningar.
- Det er gitt overgangsreglar som sikrar rettar som er opptente etter den tidlegare pensjonsordninga for stortingsrepresentantar og den tidlegare pensjonsordninga for statsrådar. For dei som har opptening etter både gamal og noverande pensjonsordning, er det gitt reglar om at samla pensjon ikkje skal overstige ein utrekna maksimal pensjon. Stortingsrepresentantar som ikkje hadde opptent rett til pensjon før 1. oktober 2009, og regjeringsmedlemer som ikkje hadde opptent rett til pensjon før 1. januar 2012, får opptening etter den noverande ordninga frå 1. oktober 2009. Dei noverande reglane fekk verknad for andre medlemer frå 1. januar 2012.
- Uføre- og etterlatnepensjon blir i hovudsaka gitt etter reglane i lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse.

2.2 Hovudtrekka i den tidlegare pensjonsordninga for stortingsrepresentantar

- Personar som hadde rettar i den tidlegare ordninga for stortingsrepresentantar, får rettane videreførte i eit kapittel i den nye lova.

- Alderspensjonen er ein bruttopensjon som blir samordna med andre pensjonsytningar etter samordningslova.
- Full alderspensjon blir gitt etter 12 års oppteningstid og utgjer 66 prosent av pensjonsgrunnlaget. Dersom oppteningstida er kortare, blir pensjonen redusert i samsvar med dette. Pensjonsgrunnlaget er basert på tidlegare årleg bruttogodtgjersle for stortingsrepresentantar.
- Pensjonsalderen er 65 år. Ein kan få alderspensjon tidlegare når summen av alder og oppteningstid i den tidlegare ordninga fram til 1. januar 2012 er minst 75 år (75-årsregelen). Dette gjeld likevel ikkje dersom vedkomande har eller får inntekt som overstig ei inntektsgrense.
- Alderspensjon kan ikkje ytast så lenge vedkomande er medlem av regjeringa eller Stortinget. Det same gjeld den som er tilsett i statleg eller kommunal teneste i minst 80 prosent stilling eller har minst 80 prosent stilling som kommunalt ombod.
- Alderspensjon som stortingsrepresentantar har rett til mellom 65 og 67 år, kan tidlegast takast ut frå 62 år. Summen av alderspensjon for perioden 65–67 år blir fordelt på perioden frå pensjonen blir teken ut til 67 år. Alderspensjon som blir teken ut etter denne føresegna, kan ikkje takast ut samtidig med alderspensjon etter 75-årsregelen.
- Alderspensjon blir levealdersjustert frå fylte 67 år for personar som er fødte i 1943 eller seinare.
- Alderspensjon under utbetaling blir regulert i samsvar med lønnsveksten, og deretter trekkjer ein frå 0,75 prosent. Fram til pensjonen blir teken ut blir pensjonsgrunnlaget regulert årleg i samsvar med lønnsveksten.

2.3 Hovudtrekka i den tidlegare pensjonsordninga for statsrådar

- Også rettane i den tidlegare pensjonsordninga for statsrådar er vidareførte i den nye lova.
- Alderspensjonen er ein bruttopensjon som blir samordna med andre pensjonsytningar etter samordningslova.
- Tre års tenestetid gir årleg ein alderspensjon på 42 prosent av pensjonsgrunnlaget. For kvart tenesteår frå tre til og med seks år blir satsen auka med fem prosent. Full pensjon etter seks tenesteår utgjer då 57 prosent av pensjonsgrunnlaget. Pensjonsgrunnlaget er basert på tidlegare årleg bruttogodtgjersla fastsett for statsrådar.

- Pensjonsalderen er 65 år. Alderspensionen eit regjeringsmedlem har rett til mellom 65 og 67 år, kan tidlegast takast ut frå 62 år. Summen av alderspensjon for perioden 65–67 år blir fordelt på perioden frå pensjonen blir teken ut til 67 år. Alderspension som blir teken ut etter denne føresegna, kan ikkje takast ut samtidig med alderspensjon etter 75-årsregelen for stortingsrepresentantar.
- Alderspension kan ikkje ytast så lenge vedkomande er medlem av regjeringa eller Stortinget. Det same gjeld den som er tilsett i statleg eller kommunal teneste i minst 80 prosent stilling eller har minst 80 prosent stilling som kommunalt ombod.
- Alderspension blir levealdersjustert frå fylte 67 år for personar som er fødte i 1943 eller seinare.
- Alderspension under utbetaling blir regulert i samsvar med lønnsveksten, og deretter trekjer ein frå 0,75 prosent. Fram til pensjonen blir teken ut blir pensjonsgrunnlaget regulert årleg i samsvar med lønnsveksten.

3 Utviklinga i 2015 for pensjonar opptente som stortingsrepresentantar

Totalt 391 personar fekk ved utgangen av 2015 pensjon på bakgrunn av tidlegare oppteningstid som stortingsrepresentant (alderspension, uførepension eller etterlatnepension).

3.1 Alderspension

Ved inngangen til 2015 var det 262 alderspensjonistar i ordninga. I løpet av året har det vore ein avgang på sju personar og ein tilgang på 17 personar. Per 31. desember 2015 var talet på alderspensjonistar 272 personar. I føregåande stortingsmelding blei det rapportert at talet på alderspensjonistar per 31. desember 2014 utgjorde 257 personar. Avviket skuldast at enkelte pensjonar er innvilga med verknad tilbake i tid. Tala i årsmeldinga for 2015 kan derfor ikkje direkte jamnførast med tilsvarande tal i årsmeldinga for 2014.

Gjennomsnittleg månadleg utbetaling for alderspensjon var 16 869 kroner. Kvinner tok imot 18 575 kroner, mens menn tok imot 15 913 kroner.

I 2015 tok 17 personar ut alderspensjon i ordninga for første gong. Av desse var ni kvinner og åtte menn. Gjennomsnittleg uttaksalder var 65,2

år for kvinner og 67,1 år for menn. Samla sett var den gjennomsnittlege uttaksalderen 66,1 år.

Gjennomsnittleg uttaksalder for stortingsrepresentantar varierer frå år til år, sidan talet på uttak er svært lågt.

Gjennomsnittsalderen for alle alderspensjonistar i ordninga var 74,0 år for kvinner og 75,3 år for menn. Samla sett var gjennomsnittsalderen 74,8 år.

3.2 Uførepension

Ved inngangen til 2015 var det fire uførepensjonistar i ordninga. I løpet av året har det vore ein avgang på tre personar. Per 31. desember 2015 var det ein uførepensjonist.

Uførepension blir ofte innvilga med verknad tilbake i tid. Det kan framleis bli innvilga uførepension som gjeld for 2015.

Gjennomsnittleg månadleg utbetaling for uførepension var 20 583 kroner og gjennomsnittsalderen på uførepensjonistar var 58,0 år.

3.3 Etterlatnepension (ektefelle- og barnepension)

Ved inngangen til 2015 var det 122 ektefellepensjonistar i ordninga. I løpet av året var det ti avgangar og tre tilgangar. Per 31. desember 2015 var talet på ektefellepensjonistar 115 personar.

Gjennomsnittleg månadleg utbetaling for ektefellepensjon var på 9 351 kroner. Kvinner tok imot 9 162 kroner, medan menn tok imot 11 881 kroner.

I 2015 blei tre personar innvilga ektefellepensjon. Det var ei kvinne og to menn. Gjennomsnittsalderen deira var 83,0 år. Gjennomsnittsalderen for alle ektefellepensjonistar i ordninga var 82,3 år for kvinner og 81,4 år for menn. Samla sett var gjennomsnittsalderen 82,2 år.

Ved inngangen til 2015 tok tre personar imot barnepension. Det har ikkje vore nokon tilgang eller avgang av personar med barnepension i 2015. Gjennomsnittleg månadleg utbetaling for barnepension utgjorde 10 709 kroner.

3.4 Rekneskap for 2015

Pensjonane blir dekte over kapittel 41 «Stortinget». I statsrekneskapen blei det utgiftsført 69 932 458 kroner til pensjonar og 1 577 460 kroner til administrasjonskostnader. Dette er om lag som i 2014.

4 Utviklinga i 2015 for pensjonar opptente som regjeringsmedlemer

Ved utgangen av 2015 fekk totalt 102 personar ein pensjon frå pensjonsordninga på bakgrunn av tidlegare oppteningstid som regjeringsmedlem (alderspensjon, uførepensjon eller etterlatnepensjon).

4.1 Alderspensjon

Ved inngangen til 2015 var det 71 alderspensjonistar i ordninga. I løpet av året har det vore ein avgang på ein person og ein tilgang på to personar. Per 31. desember 2015 var talet på alderspensjonistar 72 personar. I føregåande stortingsmelding blei det rapportert at talet på alderspensjonistar per 31. desember 2014 utgjorde 70 personar. Avviket skuldast forseinka registrering av eit medlem som skulle vore med i talet for 2014. Tala i årsmeldinga for 2015 kan derfor ikkje direkte jamnførast med tilsvarende tal i årsmeldinga for 2014.

Gjennomsnittleg månadleg utbetaling for alderspensjon var 11 759 kroner. Kvinner tok imot 12 933 kroner, mens menn tok imot 11 134 kroner.

I 2015 tok to personar ut alderspensjon i ordninga for første gong. Gjennomsnittleg uttaksalder var 65,0 år.

Gjennomsnittleg uttaksalder for statsrådene varierer frå år til år, sidan talet på uttak er svært lågt.

Gjennomsnittsalderen for alle alderspensjonistar i ordninga var 73,4 år for kvinner og 78,1 år for menn. Samla sett var gjennomsnittsalderen 76,4 år.

4.2 Uførepensjon

Ved inngangen til 2015 var det to uførepensjonistar i ordninga. Det har ikkje vore nokon tilgang eller avgang av uførepensjonistar i 2015.

Uførepensjon blir ofte innvilga med verknad tilbake i tid. Det kan framleis bli innvilga uførepensjon som gjeld for 2015.

Gjennomsnittleg månadleg utbetaling for uførepensjon var 26 289 kroner. Gjennomsnittsalderen på uførepensjonistar var 55,0 år.

4.3 Etterlatnepensjon (ektefelle- og barnepensjon)

Ved inngangen til 2015 var det 25 ektefellepensjonistar i ordninga. I løpet av året har det vore ein avgang på to personar og ein tilgang på ein per-

son. Per 31. desember 2015 var talet på ektefellepensjonistar 24 personar. I føregåande stortingsmelding blei det rapportert at talet på ektefellepensjonistar per 31. desember 2014 var 24 personar. Avviket kjem av at ein pensjon er innvilga med verknad tilbake i tid. Tala i årsmeldinga for 2015 kan derfor ikkje direkte jamnførast med tilsvarende tal i årsmeldinga for 2014.

Gjennomsnittleg månadleg utbetaling for ektefellepensjonar var 7 341 kroner. Gjennomsnittsalderen for alle ektefellepensjonistar i ordninga var 80,8 år for kvinner og 63,0 år for menn. Samla sett var gjennomsnittsalderen 80,0 år.

Ved inngangen til 2015 tok tre personar imot barnepensjon. Det har vore ein tilgang på ein barnepensjon i 2015. Gjennomsnittleg månadleg utbetaling for barnepensjon var 3 968 kroner. Per 31. desember 2015 var talet på barnepensjonistar fire personar.

4.4 Rekneskap for 2015

Pensjonsordninga for regjeringsmedlemer blir løyvd under kapittel 612 «Tilskudd til Statens pensjonskasse». I statsrekneskapen blei det utgiftsført 13 392 999 kroner til pensjonar og 315 266 kroner til administrasjonskostnader. Dette er om lag som 2014.

5 Sentrale hendingar i 2015

Ved lov 7. mars 2014 nr. 5 blei reglane om uførepensjon for stortingsrepresentantar og regjeringsmedlemer endra med verknad frå 1. januar 2015 og tilpassa nye reglar som samstundes blei vedteke for Statens pensjonskasse. Endringane inneber mellom anna at også uførepensjon er lagt om til ein nettoytting. Pensjonen blir gitt som eit tillegg til uføretrygda frå folketrygda og skal ikkje samordnast med andre pensjonar og trygder. Det er òg gitt nye reglar om avkorting av uførepensjon mot arbeidsinntekt. Det blei vedteke at dei som hadde uførepensjon under utbetaling skulle overførast til nytt regelverk frå 1. januar 2015.

Det er utført inntektskontroll på alle som tek imot pensjon etter 75-årsregelen. Denne regelen gir stortingsrepresentantar som har oppteningstid i den tidlegare pensjonsordninga for stortingsrepresentantar moglegheit til å ta ut pensjon før 65 år. Brev om dette blei sende ut i byrjinga av 2015, og gjaldt kontroll for inntektsåret 2013. Alle som blei kontrollerte var innanfor gjeldande inntektsgrense.

Dei som er fødde i 1950, og som kan ha opparbeidd seg ein oppsett rett til pensjon frå pensjonsordninga for stortingsrepresentantar og regjeringsmedlemer, fekk brev med informasjon om mogleg pensjonsrett i løpet av 2015.

Arbeids- og sosialdepartementet

t i l r å r :

Tilråding frå Arbeids- og sosialdepartementet 15. april 2016 om Årsmelding 2015 for pensjonsordninga for stortingsrepresentantar og regjeringsmedlemer blir send Stortinget.
